

Budget och mål 2023 med plan 2024-2026

Askersunds kommun

Innehåll

Förord	4
Vision	5
Övergripande perspektiv.....	6
Nämndernas uppdrag.....	6
Kommunfullmäktiges mål.....	7
Målområden.....	7
Målområde 1 - God ekonomisk hushållning	7
Finansiella mål om god ekonomisk hushållning	8
Verksamhetsmål om god ekonomisk hushållning.....	11
Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna	12
Förskola och fritidsverksamhet.....	12
Grundskola och grundsärskola	12
Äldreomsorg och vård.....	14
Social omsorg	14
Fritid, kultur och evenemang.....	16
Målområde 3 - Tillväxt och demografi	17
Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden.....	18
Digitalisering	18
Integration	18
Budgetregler.....	19
Driftbudgeten.....	19
Investeringsbudgeten.....	19
Uppföljning	19
Budget och resursfördelning	20
Nämndernas ramar	21
Kommunstyrelsen	22
Socialnämnden	24
Barn- och utbildningsnämnden.....	24
Kultur- och tekniknämnden.....	24
Sydnärkes miljö- och byggnämnd.....	25
Investeringsbudget	26
Investeringar skattekollektivet	26
Strategiska investeringar lokaler (KS)	27
Reinvesteringar lokaler (KS)	27
Utvecklingsprojekt	27
Reinvestering nämnder	29
Investeringar VA-kollektivet (KoT)	30
VA-utbyggnad	30
Reinvesteringar	30
Sammanställning samtliga investeringar.....	30
Resultatbudget.....	31
Budgeterad balansräkning	32
Kassaflödesanalys.....	33

Förord

Budget och mål 2023 med plan 2024–2026 är sammanfattningen av en mandatperiod som har haft fokus på förändring och utveckling. Vi har under en period genomfört stora investeringar i våra verksamhetslokaler och investeringarna fortsätter i några år till. Byggnationerna som genomförs är helt nödvändiga för att vi ska kunna bedriva bra kärnverksamhet. Det är byggnationer och underhåll som görs för att kompensera för mångårigt bristande underhåll och i vissa fall helt enkelt för att barnen ska få plats i därför tänkta lokaler.

På sidan 9 har vi lagt in en redovisning om hur investeringarna påverkar vår låneskuld över tid. För att inte skuldsätta Askersundarna för lång tid framöver så behöver självfinansieringsgraden vara hög, resultatnivåerna behöver ligga på en högre nivå än vad vi klarar av i föreliggande budget. Generellt kan sägas att de lån vi behöver ta för att klara av investeringarna som vi beslutar under den här mandatperioden, kommer ta fyra mandatperioder, 16 år, att betala av. Det är å andra sidan i står utsträckning pengar som borde ha investerats för 16 år sedan. Lärdomen är att det inte lönar sig att skjuta upp underhåll och nödvändiga investeringar, de kommer behöva göras förr eller senare. Det behöver vara en politisk målsättning att ha en hög självfinansieringsgrad för att inte utsätta medborgarna för en onödig finansiell risk.

Det nya pensionsavtalet kom som en inte så rolig överraskning nu under våren. De ökade kostnaderna 2023 åter upp möjligheterna till riktade satsningar. Vi har dock valt att trots den låga resultatnivån skjuta till medel för planeringstid i förskolan, också det en historisk skuld som behöver betalas.

Det har varit och kommer vara ansträngda år ekonomiskt. Avskrivningar (som blir återbetalning av lån) tar en stor del av driftsekonomi i anspråk. Pengar till satsningar kommer i första hand finnas genom att nämnderna säkerställer att tilldelade medel används effektivt. Vi har fortfarande höga nettokostnadsavvikelse inom vissa verksamheter. Att använda samma pengar man redan har på ett bättre sätt, skapar utrymme för både satsningar och ökade kvalitetsambitioner.

Det är bra att leva i Askersunds kommun. Vi ha en bra arbetsmarknad, låg arbetslöshet och trivsamma boendemiljöer, här finnas alla förutsättningar för att våra invånare ska kunna ha en bra vardag. Vi fortsätter att arbeta med fysisk planering i vår kommun så att vi genom god samhällsplanering och väl gestaltade miljöer ska kunna skapa möjligheter för fler att bo i just vår kommun!

Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna i Askersunds kommun

Vision

Vårt huvuduppdrag är att ge samtliga medborgare en bra service med hög kvalitet inom kommunens verksamhetsområden.

Vi vill att de som bor och verkar i vår kommun ska uppleva att de kan ha en bra vardag. Vår del i vardagen innebär att säkerställa att förskola, skola, fritids, vård och omsorg och annan service fungerar bra. Myndighetsutövningen ska vara korrekt och rättssäker. Även den som får ett negativt beslut i ett myndighetsärende ska vara tillfreds för att det är ett korrekt beslut och begripligt. Vi ska helt enkelt vara bra på att vara kommun.

Som kommun har vi ett geografiskt områdesansvar. Vi ansvarar både för den egna bostadsförsörjningen och för regional utveckling med bland annat arbetsmarknadsfrågor.

Allt arbete och alla planer ska göras utifrån principen hållbar utveckling. Det innebär att levnadsvillkor och resursanvändning möter mänskliga behov utan att äventyra hållbarheten i ekosystem och miljö. Då kan även framtida generationer få sina behov tillgodosedda. Hållbar utveckling knyter ihop hållbarheten i ekosystemen med de sociala och ekonomiska utmaningar som mänskligheten står inför.

Ekonomisk hållbarhet innebär att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Planeringen av ekonomin måste göras så att skattemedlen räcker för att finansiera de kostnader vi orsakar idag och på sikt.

Ekologisk hållbarhet innebär att vi inte ska förstöra värden eller förbruka naturresurser som inte kan återskapas. Vi ska sträva efter att våra verksamheter ska ha så lite miljö- och klimatpåverkan som möjligt. Det handlar om vilka metoder vi använder när vi bygger, energiförsörjning, vilka livsmedel vi köper eller hur vi transporterar människor och varor.

Social hållbarhet innebär i den kommunala kontexten att alla människor ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Krav på motprestation för bidrag och en positiv förväntan om arbetsförmåga och studieresultat är bra för den sociala hållbarheten. Det ska löna sig att arbeta och studera. Förutsättningarna är dock olika för olika individer att lyckas. Den offentliga sektorn har ett kompensatoriskt uppdrag att jämna ut olikheter som påverkar människors förutsättningar att lyckas.

Vision

Askersunds kommun ska vara en plats där det är attraktivt att leva och hållbart att bo och verka.

Vi ska som kommun bidra till våra invånares möjligheter att ha en bra vardag.

Övergripande perspektiv

Att arbeta för ökad tillgänglighet, allas lika värde och god folkhälsa har länge varit och ska även fortsätta vara centralt i det politiska arbetet och i våra verksamheter. Dessa perspektiv ska genomsyra det dagliga arbetet i Askersunds kommunorganisation.

Tillgänglighet handlar om att alla kommuninvånare ska kunna tillgodogöra sig de kommunala verksamheterna utan hinder och utan att behöva vänta oskäligt länge med att få hjälp. Tillgänglighet handlar också om att fysiskt kunna röra sig i vår kommun.

En central del av arbetet med att leva upp till **allas lika värde** är att arbeta med jämlikhet, rättvisa, demokrati och delaktighet. Alla ska ha samma möjligheter att forma såväl samhället som sina egna liv. Det förutsätter lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom livets alla områden.

God och jämlik **folkhälsa** är en viktig förutsättning för att alla ska kunna ha en bra vardag. Vi ska arbeta för att trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg, trygghet och för goda förutsättningar för en hälsofrämjande livsstil.

Nämndernas uppdrag

Kommunfullmäktige fastställer vision, övergripande perspektiv och målområden för Askersunds kommun. Vidare fastställs budgetramar och investeringsramar för nämnderna.

Varje nämnd skall utifrån ämnesområde ange verksamhetsmål för att kommunfullmäktiges mål ska uppfyllas. Nämnderna ska prioritera sitt arbete för att nå kommunfullmäktiges vision inom de ekonomiska ramar som tilldelats. Nämnderna ska säkerställa god planeringsförmåga och strategiskt arbeta med möjligheter och behov för de egna verksamheterna de kommande åren.

All verksamhet i Askersunds kommun skall göras i enlighet med de övergripande perspektiven tillgänglighet, allas lika värde och folkhälsa.

Varje nämnd skall fatta beslut om en verksamhetsplan för den egna verksamheten där verksamhetsmål ingår. Utöver mål för att uppfylla kommunfullmäktiges mål, kan nämnderna besluta om egna mål som är relevanta för verksamheten. Nämnderna ska även i sina verksamhetsplaner och verksamheter beakta de av kommunfullmäktige beslutade politiska program som är relevanta för den egna verksamheten. Nämnderna ska vara aktiva och delaktiga i budgetarbetet genom att i samband med beslut om verksamhetsplan ta fram det underlag som behövs för budgetberedning och kommande beslut om budget i kommunfullmäktige.

Nämnderna ska i delårsbokslut och årsbokslut utöver ekonomisk redovisning, redovisa verksamhetsmål och måluppfyllelse samt redovisa av kommunfullmäktige givna uppdrag. Uppföljning av de av kommunfullmäktige beslutade programmen görs i samband med årsbokslut.

Kommunfullmäktiges mål

Målområden

De kommunala målen är indelade i fyra olika målområden. *God ekonomisk hushållning, De kommunala kärnverksamheterna, Tillväxt och demografi* och *Specifika utvecklingsområden*.

Målområde 1 - God ekonomisk hushållning

Kommunen ska enligt kommunallagen ha mål för en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv. Målområde 1 är det målområde som adresserar god ekonomisk hushållning i kommunallagen.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ekonomin ska sätta gränsen för verksamhetens omfattning. God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv avser kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning måste det finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. God ekonomisk hushållning uppnås för Askersunds kommun är när de finansiella målen och verksamhetsmålen inom målområde 1 uppfylls.

Osäkerheterna kring pandemins effekter på ekonomin har ersatts av osäkerheter kopplat till Rysslands invasion av Ukraina. Det vi redan ser är kostnadsökningar. Bristen på material och livsmedel kan komma att få stor påverkan på kommunens ekonomi och ställer höga krav på att vi som organisation har förmåga att ställa om och hitta fler vägar för att nå våra mål och klara de kommunala kärnuppgifterna med hög kvalitet.

Askersunds kommun har under några år haft en positiv befolkningsutveckling med ett starkt näringsliv och tydliga signaler om att det är många som vill flytta till kommunen. Det intresset tror vi kommer fortsätta och vi måste vårda den utvecklingen.

Det är ett tydligt utvecklingsområde att vårda vårt humankapital i kommunen. Delar av våra kärnverksamheter har problem med att bibehålla och rekrytera kompetenta medarbetare. En förutsättning för att vi ska ha kärnverksamheter med hög kvalitet är att vi kommer till rätta med de faktorer som orsakar problemen.

Det stora behovet av investeringar kvarstår några år framöver. Om ytterligare några år planerar vi investeringar i ett nytt särskilt boende under förutsättningen att vi fortsatt ser ett ökat behov av platser. Kapitteltjänstkostnader kopplade till investeringarna tar en stor del av driftsekonomin i anspråk. De investeringar vi gör nu är nödvändiga. Våra lokaler och andra tillgångar ska underhållas så att de bibehåller funktionalitet samt får lång livslängd. Vägar, gator och andra offentliga ytor ska vara välvårdade. På sikt blir det mer kostnadseffektivt för skattebetalarna.

Kommunfullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv och ur verksamhetsperspektiv redovisas nedan.

Finansiella mål om god ekonomisk hushållning

Mål: För 2023 skall resultatet vara 11,3 miljoner kronor.

Vi behöver upprätthålla en hög resultatnivå för att vi ska ha en hållbar nivå på självfinansieringen och inte öka våra lån mer än vad som är hållbart. Skatteintäkterna ökar enligt de prognoser som är underlag för budgeten. Dessa skatteintäkter äts upp av de ökade kostnader som det nya pensionsavtalet medför samt lönerrevision. Det innebär att vi som det ser ut idag inte kommer klara av att ha en resultatnivå på 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag 2023 vilket hade varit önskvärt. 11,3 miljoner kronor motsvarar knappt 1,5 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Resultatmålet förutsätter att arbetet med att göra en förändring av kostnadsfördelningsmodellen för Sydnärkes utbildningsförbund från en solidarisk fördelningsmodell till en rättvis fördelningsmodell.

Mål: Självfinansieringsgraden av investeringar inom skattekollektivet ska inte understiga vad som planeras i budgeten.

Den låneskuld som vi just nu bygger upp kan inte behållas på lång sikt. Budgetering och planering av våra investeringar behöver göras med god framförhållning så att den plan som finns i budgeten för återbetalning av våra lån också blir verklighet. Planen redovisas nedan. Det finns en tydlig koppling mellan målet och att nämnderna behöver ha god budgetdisciplin och kunna planera investeringar med god framförhållning. Nya stora investeringar som inte ryms i de mer generella potter som kommunfullmäktige fördelar för investeringar behöver planeras med så god framförhållning så att de är synliggjorda minst fem år innan de ska genomföras.

Ekonomisk långsiktsplanering

Nedanstående tabeller redovisar den planerade utvecklingen av Askersunds kommuns låneskuld inom skattekollektivet och avgiftskollektivet. Tabellerna redovisar behov av upplåning alternativt i vilken omfattning amortering kan ske. Askersunds kommun har huvuddelen av verksamhetsfastigheterna inom skattekollektivet. Ett fåtal verksamhetsfastigheter hyrs av bolag inom kommunkoncernen. Smedgården med flera lokaler, hyrs av Länsgården.

De investeringar som finns redovisade 2023–2027 är bedömda som nödvändiga för driften av våra kärnverksamheter samt genomförs för att våra fastigheter och offentliga miljöer ska kunna underhållas på ett ändamålsenligt sätt och därmed ges lång livslängd. Investeringarna innebär att underhållsskulden arbetas bort samt att vi investerar för att undvika att en ny underhållsskuld uppstår. Vi har under ett antal år lagt ned mycket pengar på att rusta och underhålla våra lokaler för att beta av underhållsskulden. I bokslutet för 2021 är bedömningen att underhållsskulden är på god väg att bli återbetalad.

Skattekollektivet

Investeringar för 2022 genomförs under innevarande budgetår. För åren 2023 – 2027 redovisas de investeringar som föreslås i föreliggande budget. Åren 2028 – 2032 är beräknat scenario utan nya större investeringsobjekt. Tabellen redovisar hur snabbt vi kan amortera våra lån under förutsättning att planerade investeringar genomförs och att resultatnivån i bokslutet är ca 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Skattekollektivet tkr

	bokslut		budget					beräkning				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Planerade investeringar	138 280	234 871	181 340	30 500	23 500	23 600	96 600	96 600	21 600	21 600	21 600	21 600
Resultat	23 864	14 467	11 279	15 868	18 720	17 100	17 300	18 000	18 500	19 000	19 500	20 000
Avskrivningar	32 000	36 000	40 000	46 000	47 000	47 000	49 000	50 000	51 000	50 200	49 400	48 600
Upplåning/amortering		184 404	130 061	-31 368	-42 220	-40 500	30 300	28 600	-47 900	-47 600	-47 300	-47 000
Låneskuld bokslut	386 000	570 404	700 465	669 097	626 877	586 377	616 677	645 277	597 377	549 777	502 477	455 477

Avgiftskollektivet

Investeringar enligt redan beslutade investeringar för 2022, förslag i budgeten för 2023 – 2027 samt ett scenario där investeringsvolymen är fortsatt hög åren 2028 – 2032. Tabellen visar att VA-kollektivets intäkter inte medger någon amortering av lånen. Den förväntade låneskulden inom avgiftskollektivet är inte hållbar utifrån abonnenternas perspektiv. Hur finansiering av investeringar i vatten- och avloppsnätet kan lösas är en fråga som diskuteras på nationell nivå.

Avgiftskollektivet

	bokslut		budget					beräkning				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Planerade investeringar	13 846	43 200	27 840	29 510	38 350	30 540	29 500	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Resultat	3 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avskrivningar		9 000	9 000	10 000	10 000	11 000	11 000	11 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Upplåning/amortering		32 200	18 840	19 510	28 350	19 540	18 500	14 000	13 000	13 000	13 000	13 000
Låneskuld bokslut	165 000	197 200	216 040	235 550	263 900	283 440	301 940	315 940	328 940	341 940	354 940	367 940

Kommunkoncernen

Borgensåtaganden avser de kommunala bolagen, Sydnärkes utbildningsförbund och Sydnärkes kommunalförbund. Skuld per invånare i kommun och koncern är ett mått som redovisas i olika jämförelser. Soliditeten kommer sjunka under den period då vi behöver genomföra stora strategiska investeringar för att därefter öka.

Kommunkoncern tkr

	<i>bokslut</i>	<i>budget</i>				
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Borgensåtaganden	714					
Skuld kommun	551 000	767 604	916 505	904 647	890 777	869 817
Skuld bolag, tkr	714 000	730 000	770 000	790 000	800 000	850 000
Skuld per invånare	110	130	146	146	145	147
<i>varav kommun</i>	48	67	79	78	76	74
<i>varav koncern</i>	62	63	67	68	69	73
Soliditet	35,2	30,6	29,0	29,9	30,9	32,2
Antal invånare	11534	11525	11550	11600	11650	11700
Självfinansieringsgrad %	42,4	22,1	28,8	119,8	122,4	138,7

Verksamhetsmål om god ekonomisk hushållning

Detta målområde gäller alla nämnder.

Mål: Vi är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Som goda arbetsgivare kan vi säkerställa att vår personal trivs på jobbet och att arbetsmiljön är bra. Det är en bra grund för att de anställda ska hålla sig friska och att de väljer att arbeta kvar i vår kommun. Det är viktigt att all vår personal ska känna delaktighet och ha rådighet i att bidra till och skapa en god arbetsmiljö. Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Indikatorer:

- Sjukskrivningstalen hos vår personal ska i de fall de är höga nå en rimlig nivå.

Höga sjukskrivningstal kan vara ett symptom på att något inte är som det ska vara på en arbetsplats. Askersunds kommun hade innan pandemin en nedåtgående trend i sjukskrivningstalen. Våren 2022 är sjukskrivningstalen inom vissa verksamheter långt högre än de senaste åren. Det är viktigt att vi arbetar med de faktorer som bidrar till sjukskrivningsproblematik. Vad som är en rimlig sjukskrivningsnivå definieras av respektive nämnd.

- HME-resultat.

SKR och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) erbjuder en modell och en enkät för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken i kommuner och regioner med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME).

Mål: Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter

Vi använder våra resurser effektivt och vi har en hög kvalitet i våra verksamheter.

Indikatorer:

- Effektiv resursanvändning.
- Hög kvalitet.

Mätning av effektivitet kan göras med nettokostnadsavvikelser och andra effektivitetsmått. Vilka mått som ska användas beslutas av respektive nämnd.

Kvalitetsmått definieras och målsätts och redovisas av respektive nämnd.

Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Målområde 2 - De kommunala kärnverksamheterna

Förskola och fritidsverksamhet.

Vi strävar efter att ha hög pedagogisk kvalitet och en hög servicegrad inom både förskola och fritidsverksamhet. Bristen på utbildade förskollärare är ett problem i såväl Askersunds kommun som nationellt. Årets budget innehåller en satsning för att skapa utrymme för planeringstid inom förskolan, något som har varit en brist i vår kommun sedan lång tid tillbaka.

Förskola finns idag i hela vår kommun. Det är viktigt att förskolan finns lokalt då det är en viktig förutsättning för att familjernas vardag ska fungera. Redan i förskolan, en pedagogisk verksamhet med egen läroplan, behöver förutsättningar skapas för att säkerställa att barnen är utrustade för att bli elever i skolan.

Fritidsverksamheten är likaså en viktig pedagogisk verksamhet. I de lägre åldrarna är inskrivningsgraden hög, den minskar när barnen blir äldre. Samarbetet mellan fritids och skola är omfattande och viktigt och det är en bra förutsättning för att barnen ska få en sammanhängande vardag.

Grundskola och grundsärskola

Skolan har en viktig uppgift att rusta våra barn och unga för framtiden. Att klara skolan är den främsta skyddsfaktorn för att motverka utanförskap senare i livet. I en föränderlig värld efterfrågas utbildning i allt högre grad av arbetsmarknaden. Individen har större valmöjligheter. Behörighet till gymnasiet och slutförda gymnasiestudier är de verktyg vi har för att mäta hur väl vi lyckas med detta uppdrag. Läsförståelse är nyckeln till all inlärning och behärskandet av det svenska språket är nyckeln till framgångsrik utbildning.

Barn- och utbildningsnämnden behöver säkerställa att insatser görs tidigare i åldrarna då behov ofta identifieras redan på lågstadiet. I en skola där varje individ har rätt till det stöd som krävs för att fullgöra sin utbildning måste, i högre utsträckning än tidigare, alla möjliga insatser beaktas. Vi ska jobba för att ingen elev ska lämna grundskolan utan att vara behörig till något gymnasieprogram.

Utbildade pedagoger är en avgörande faktor för framgångsrika och stabila verksamheter. Eftersom bristen på lärare är både långtgående och nationell har vi under 2021 beslutat om en organisation som på bästa sätt ska nyttja kompetensen som finns i hela kommunen för att säkerställa tillgången till utbildade pedagoger för alla barn. Den nya organisationen beräknas vara färdigimplementerad till höstterminen 2023.

Familjecentralen är en mötesplats och en länk mellan hem och skola som erbjuder stöd åt föräldrar i sin föräldraroll. Verksamheten riktar sig även till barn som är i behov av stöd på grund av sin familjesituation. Familjecentralen bedrivs i samverkan mellan socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och Region Örebro Län.

En förutsättning för att eleverna ska bli behöriga till gymnasiet är att man får nödvändig utbildning och i de fall det behövs också anpassningar och stöd. Det är också viktigt att skolan inte skickar vidare elever till nästa etapp i utbildningen utan rätt kunskaper. Då har skolan brutit i sitt ansvar. Barn- och utbildningsnämnden måste för att nå de önskvärda resultaten arbeta med att identifiera och åtgärda brister som står i vägen för att målpuppfyllelsen ska öka inom varje årskull.

Sedan 2022 har ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) övergått till barn- och utbildningsnämnden från kommunstyrelsen. Det innebär att man arbetar med de ungdomar upp till 20 år som inte går i gymnasiet. En ungdom som aldrig har påbörjat, har avbrutit eller inte fullföljt sin gymnasieutbildning kan hamna i en situation där vägen till vidare utbildning eller arbete begränsas.

Insatser ska göras så att ungdomarnas utvecklingsprocess kan fortgå utan längre avbrott. Det är också viktigt att de insatser som görs tar sin utgångspunkt i ungdomarnas behov, förutsättningar och mål.

Mål: Alla barn ska nå kunskapsmålen

Det övergripande målet för skolan kommer alltid att vara att alla barn ska nå kunskapsmålen. Enligt skollagen ska alla kommuner ge barn en grundläggande utbildning. Läroplanen definierar detta som lägst E.

Indikator:

- Behörigheten till gymnasiet

Behörigheten till gymnasiet ska inte jämföras med föregående årskurs utan jämförs med årskullens resultat historiskt. Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Uppdrag:

Barn- och utbildningsnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige progression och måluppfyllelse för utvalda årskurser.

Barn- och utbildningsnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige vilket arbete som har skett kopplat till det kommunala aktivitetsansvaret.

Äldreomsorg och vård

Äldre invånare i Askersund ska få det stöd de behöver i hemmet eller på särskilt boende. Vi ska prioritera att vårda, stimulera och träna de friska sinnen hos individen. Genom att anpassa våra arbetsätt till behoven kan vi ge omvårdnad och rehabilitering i rätt miljö. Trygghet för omsorgstagaren är en grundpelare och vi behöver arbeta för att garantera att alla äldre får en bra vård.

Kompetensförsörjning inom vården är en utmaning och för att hålla en god kvalitet och vara en attraktiv arbetsgivare ska personalen arbeta med det de är utbildade till, vårdpersonal ska i första hand vårda, inte städa eller handla. Vi behöver fortsatt arbeta med att bättre tillvarata den kompetens och kreativitet hos verksamhetsnära chefer och vårdpersonal för att optimera och planera rätt insatser till rätt verksamhet.

Det förebyggande arbetet för att bibehålla de friska sinnen och minska behovet av vård senare i livet är lika viktiga som att kunna göra vårdinsatser när de behövs. Det kan vara att arbeta med träning, minska ensamhet eller stöttning av anhöriga bland annat.

Mål: Äldreomsorgen ska vara trygg och väldimensionerad.

Kvalitet och effektivitet inom äldreomsorg och vård redovisas inom målområde 1, mål: Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter.

Uppdrag:

Socialnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs inom förebyggande och rehabiliterande arbete för att minska behov av vård och ge ökad livskvalitet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.

Social omsorg

Alla som har behov av stöd ska kunna få det stöd de har rätt till för att kunna skapa möjlighet till utbildning, meningsfull sysselsättning och i förlängningen en egen försörjning. Genom att få en anställning blir du delaktig i samhället och får en roll. Att få lön för det arbete du utför ger status, egenvärde, självrespekt och du blir någon att räkna med.

I takt med att det blir fler som av olika anledningar står långt ifrån arbetsmarknaden ställs stora krav på oss som kommun att upprätthålla de höga sysselsättningsnivåerna vi idag har. En deltidssjukskrivning ska inte ses som att en person inte kan arbeta alls utan att personen är friskskriven en viss procent! 100 % av de som idag söker försörjningsstöd i Askersund, utan att de har en sysselsättning, anvisas till arbetsmarknadsenheten – AME. Av de som är arbetsföra får 100 % av dessa en sysselsättning.

Samordningsförbundet Sydnärke, Finsam, samordnar resurser från Askersund, Hallsberg, Kumla och Laxå kommuner, Region Örebro Län, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Arbetet bedrivs utifrån Lag (2004:793) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Målgruppen för den finansiella samordningen är personer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna med syfte att uppnå eller förbättra sin möjlighet till egen försörjning.

Individ- och familjehemsplaceringar behöver i så stor utsträckning som möjligt göras på hemmaplan. Arbetet med att skapa förutsättningar för detta har hög prioritet. Familjecentralen är en mötesplats och en länk mellan hem och skola som erbjuder stöd åt föräldrar i sin föräldraroll. Verksamheten riktar sig även till barn som är i behov av stöd på grund av sin familjesituation. Familjecentralen bedrivs i samverkan mellan socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och Region Örebro Län. Vi kommer att fortsätta det arbetet.

2022 fick socialnämnden en ramökning avseende medel till att arbeta med operativa insatser kopplat till arbetet avseende droger samt till barn och ungdomar som riskerar fara illa. Arbetet ska ske genom god samverkan med skola och fritid.

Mål: Alla invånare ska kunna ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning.

Socialnämnden och kommunstyrelsen genom AME arbetar tillsammans för en hög sysselsättning för de personer som har längre väg till den ordinarie arbetsmarknaden.

Indikator:

- Arbetslösheten ska vara låg för de delar av samhället som står långt ifrån den ordinarie arbetsmarknaden.

Socialnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen (AME) ta fram och redovisa relevant indikator.

Uppdrag:

Socialnämnden och kommunstyrelsen ska gemensamt redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs mot ungdomar och vuxna som riskerar inte nå målet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.

Fritid, kultur och evenemang

Kultur är viktig för människans utveckling. Kultur är den gemensamma nämnaren som knyter ihop oss som befolkning.

Fritidsaktiviteter och kultur är viktigt för alla åldrar för att vi ska må bra och trivas där vi bor. Vi har en naturlig bra förutsättning för båtliv, fiske, jakt och andra fritids- och naturaktiviteter. Kulturhuset Sjöängen har inneburit att vi har skapat en lokal arena som möjliggör kulturella aktiviteter, teater och musik bland annat. Vi behöver fortsätta utveckla arbetet som innebär skapandet av kultur, framförallt för unga.

Vi har under 2022 startat kulturskola som ska locka fler barn och unga till olika aktiviteter. I samarbete med region Örebro län kommer vi att stärka arbetet med kultur i våra förskolor och skolor.

Föreningslivets insatser är ovärderliga för kommunens invånare, gammal som ung. Vi fortsätter att prioritera det föreningsliv som vänder sig mot de unga. Arbetet riktas även mot motorburna ungdomar. Vi vill ha en god dialog med civilsamhället. Som kommun kan vi tillhandahålla de arenor som föreningslivet använder sig av. Under 2023 kommer en ytterligare fullstor idrottshall att färdigställas.

Mål: Alla våra invånare ska ha möjlighet att på sin fritid vara fysiskt aktiva och skapande samt kulturellt delaktiga.

Målet inom fritid, kultur och evenemang är inte mätbart.

Uppdrag:

Kultur- och tekniknämnden ska redovisa till kommunfullmäktige hur satsningen på kulturskolan har fallit ut.

Kultur och tekniknämnden ska redovisa till kommunfullmäktige hur arbetet med fritidsutbud och fysisk aktivitet går.

Målområde 3 - Tillväxt och demografi

Möjligheter till en bra vardag kan vi som kommun bidra till genom att säkerställa att våra kommunala arbetsplatser har den kompetens som erfordras. I lika hög grad ska de företag som finns i kommunen veta att de kan få tag i relevant arbetskraft till sina företag. Utöver att bidra till kompetensförsörjning skulle en jämnare åldersstruktur i vår befolkning innebära ökad stabilitet för de kommunala verksamheterna ur ett planeringsperspektiv.

Andelen äldre i befolkningen ökar generellt sett i Sverige men i Askersund har vi idag en större andel äldre i befolkningen än rikssnittet. Det finns behov av att öka andelen invånare i yrkesverksam ålder. Vi behöver därför planera vårt samhälle utifrån den åldersgruppen. Vid sidan av kvaliteten på våra kärnverksamheter, är en bra och trevlig plats att bo på en av de viktigaste förutsättningarna för att man ska vilja bosätta sig i vår kommun. Vi ska tillhandahålla tjänster och service av god kvalitet. Vi jobbar med att ge förutsättningar för att få en bra omsorg och skola. Vi ska planera vår kommun på ett ändamålsenligt sätt.

Askersund är en landsbygdskommun där landsbygden identifierar oss. Att det ska gå att bo, bosätta sig på och driva företag eller jobba på landsbygden är en självklarhet. Kommunen ska bidra till att öka hastigheten i fiberutbyggnaden på landsbygden genom samverkan med medborgare, fiberleverantörer och staten.

Svenskt Näringsliv, som består av bransch- och arbetsgivarorganisationer, mäter företagsklimatet utifrån flera faktorer som påverkar företagare. Vissa faktorer är svårare för kommunen att ha inflytande över men vår roll är att påverka andra aktörer för att förbättra förutsättningarna för företagare. Företagsklimat presenteras varje år sammanfattande i en ranking. Det vi själva kan påverka direkt är service och bemötande i vår myndighetsutövning vilket vi följer löpande vårt nöjd-kund-index (NKI) i NKI-undersökningen Insikt. Vi behöver utveckla vårt arbete i de enskilda frågorna för att kunna vara möjliggörare för ett bra företagsklimat.

Tillväxt kräver hållbarhet. All tillväxt innebär miljöpåverkan. Vi ska i vårt arbete i dessa frågor säkerställa att vi har hållbara strategier för de verksamheter som har miljöpåverkan till exempel planering och byggande.

En viktig beståndsdel i en kommuns utveckling och tillväxt är att ha god planberedskap. Här innefattas allt från översiktsplan till detaljplaner. Vi behöver säkra tillgång till mark för försäljning samt ha beredskap för att köpa mark när så är lämpligt.

Mål: Vi är en attraktiv kommun att arbeta och leva i.

Indikatorer:

- Andelen av befolkningen som är i yrkesverksam ålder ska öka.
- NKI (Nöjd Kund Index) i mätningen Insikt ska vara minst 70 inom varje myndighetsområde respektive varje serviceområde.

Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Uppdrag:

Kommunstyrelsen ska redovisa arbetet som gjorts och vad som har åstadkommit för ökad tillgång till digital infrastruktur i kommunen.

Målområde 4 - Specifika utvecklingsområden

Digitalisering

Den demografiska utvecklingen innebär att färre människor i yrkesverksam ålder ska utföra det arbete som idag görs av många fler. En del av lösningen på det problemet är att i större utsträckning använda sig av digitala verktyg. Det kan vara allt från nattkameror och robotar inom vården, till administrativa system som minskar behovet av mänsklig handläggning. Digitaliseringen behöver bli en del av den ordinarie verksamheten och en normal del av vardagen för de som arbetar i våra verksamheter. Varje verksamhet behöver därför ta fram en strategi och plan för hur man i det ordinarie arbetet ska främja digitala lösningar.

Mål: Digitaliseringen ska öka

Indikator:

- Faktisk digitalisering inom kommunens verksamheter.

Integration

Många av våra invånare i Sverige kommer från andra länder. Det stora mottagandet har bitvis varit en svår utmaning för kommunerna och Askersund är inget undantag. En förutsättning för god integration och egen försörjning är att den som lever i Sverige lär sig det svenska språket. Svenska för invandrare, SFI, undervisas i Hallsberg av Sydnärkes utbildningsförbund. Vi ska följa upp att våra invånare som läser SFI faktiskt lär sig funktionell svenska.

Ett barn som kommer till Sverige och går i skolan har många gånger enklare att lära sig svenska språket än en vuxen, det är grundskolans ansvar. Det är fortsatt viktigt att vi har arbetssätt och strategier för att på ett så enkelt sätt som möjligt ge våra nya svenskar en bra start i Sverige. En lyckad integration sträcker sig långt över de kommunala verksamheterna och vi behöver strukturera samverkan mellan civilsamhälle, arbetsmarknad och skola. Vi behöver årligen analysera fakta, planera för och genomföra åtgärder för förbättring samt följa upp om insatserna varit verksamma. Ett strukturerat arbete ska även borga för att de medel som används för integration gör faktisk nytta.

Mål: Våra nya invånare ska lära sig god svenska och i hög grad kunna nå egen försörjning

Indikatorer:

- Uppföljning av SFI
- Språkutveckling inom grundskola
- Arbetslöshetsstatistik för gruppen utomeuropeiskt födda.

Budgetregler

Driftbudgeten

Anslagsbindningen för driftbudgeten ska vara knuten till nämnd/styrelsenivå.

Nämnden/styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer i budgeten samt att nämndens budget ska vara i balans och finansierad.

Nämnderna medges rätt att besluta om omDispositionering av budgeterade medel (kostnader såväl som intäkter) i driftbudgeten inom hela sitt verksamhetsområde. Övrig omDispositionering beslutas av Kommunfullmäktige.

Investeringsbudgeten

Utförande av investeringsprojekt ska ske efter kommunfullmäktiges intentioner.

Kommunfullmäktige beslutar om en övergripande investeringsbudget som fastställer den totala investeringsramen samt fördelningen på typ av investering. Varje investeringstyp innehåller investeringsområden där fullmäktige beslutar om ansvarsfördelning per nämnd.

Nämnderna beslutar om upprättande av investeringsprojekt inom de av fullmäktige beslutade ramarna.

De beslutade investeringsramarna för strategiska investeringar kan endast användas till de projekt som är namngivna i budgeten inom respektive investeringsområde.

Reinvesteringar sker utifrån av nämnderna upprättade planer som omfattar de investeringar som ska genomföras.

Uppföljning

Delårsrapport ska upprättas efter åtta månader. Delårsrapporten utformas i enlighet med kapitel 9 § 1–3 i redovisningslagen och god redovisningssed. Budgetuppföljningsrapport som är godkänd av nämnd eller nämnds arbetsutskott lämnas till kommunstyrelsen efter tre och åtta månader. Därutöver upprättar kommunstyrelsens ekonomiavdelning en översiktlig månatlig ekonomisk uppföljning efter maj och oktober.

Större händelser som påverkar nämnds ekonomiska förutsättningar ska rapporteras till kommunstyrelsen.

För årsbokslut och delårsbokslut upprättas särskilda instruktioner.

Utöver uppföljning av budget och mål för 2023 ska de av kommunfullmäktige beslutade politiska programmen följas upp i årsbokslutet.

Budget och resursfördelning

En sammanställning av finansiering och nämndsanslag redovisas i tabellen nedan. En mer detaljerad redogörelse över nämndernas ramberäkningar finns på efterföljande sidor.

Budgeten utgår från SKR:s skatteunderlagsprognos som presenterades 28 april. Prognosen omfattar även statsbidrag. Vidare bygger budgeten på ett antagande att Askersunds kommun den 1 november 2022 kommer ha ett befolkningstal på 11 525 personer. 28 februari var befolkningen i Askersund 11 507 personer.

Kommunens driftbudget innehåller såväl externa som interna kostnader och intäkter. Tabellen redovisar finansförvaltningens samt kommunens nettobudget per nämnd.

Budget och resursfördelning	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Finansförvaltning					
<i>Skatteintäkter</i>	579 999	607 477	629 903	652 405	676 348
<i>Statsbidrag</i>	161 615	159 482	163 486	164 144	165 233
<i>Pensioner</i>	-41 319	-53 135	-50 993	-52 024	-55 782
<i>Interna pensionskostnader</i>	28 791	29 289	29 863	30 158	31 000
<i>Avskrivningar</i>	-36 000	-40 000	-46 000	-47 000	-47 000
<i>Finansiella intäkter</i>	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
<i>intäkter MIV</i>	2 500	2 000	2 000	2 000	1 500
<i>Finansiella kostnader</i>	-8 750	-8 800	-11 500	-13 000	-14 500
<i>Oförutsedda händelser</i>	-3 500				
<i>Lönerevision</i>	-8 900	-22 723	-33 723	-46 523	-60 400
<i>Hysesuppräkning</i>		-1 600	-2 600	-3 600	-4 600
Anslag nämnder summa	-663 969	-664 711	-670 833	-674 105	-680 964
<i>Kommunstyrelsen</i>	-136 205	-133 805	-135 966	-138 250	-144 625
<i>Socialnämnden</i>	-260 879	-261 599	-264 960	-265 331	-265 526
<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>	-186 378	-185 961	-186 047	-186 137	-186 237
<i>Kultur- och tekniknämnden</i>	-76 887	-76 659	-77 039	-77 429	-77 479
<i>Sydärkes bygg- och miljönämnd</i>	-3 620	-6 687	-6 821	-6 958	-7 097
<i>Kommunövergripande sparbetning</i>			2 265	2 265	2 265
Resultat	14 467	11 279	15 868	18 720	17 100

Resultatet för 2023 budgeteras till knappt 11,3 miljoner kronor. Det motsvarar en resultatnivå på 1,5 % av skatter, statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. För att möta det stora behovet av investeringar, behöver resultatnivån vara minst 2 % under planperioden. Det är dock inte möjligt att nå den nivån under 2023 på grund av det nya pensionsavtalet som innebär stora Kostnader under 2023 som inte går att möta med motsvarande effektivisering.

Utifrån de prognosmaterial som SKR presenterat innebär det att Askersunds kommun till 2024 behöver genomföra besparingar. I dagsläget bedöms möjligheten till besparingar av mer än marginell karaktär som små. Det är därför viktigt att nämnderna arbetar aktivt för att inte öka sina kostnader samt för att komma till rätta med de delar av verksamheterna som inte bedrivs kostnadseffektivt.

Nämndernas ramar

Viss justering av nämndernas ramar görs utifrån demografiska förändringar, d v s en eventuell volymförändring av verksamheten. Barn- och utbildningsnämndens ram är beräknad på antal klasser. Volymen totalt är dock relativt stabil över tid. Antalet äldre ser ut att öka i kommunen vilket kan innebära att mer resurser behöver tillföras till äldreomsorgen framöver utifrån faktiskt behov.

De ekonomiska förutsättningarna för 2023–2026 har försämrats något från föregående år. Slutförandet av de större investeringarna under planperioden innebär att avskrivningarna tar en stor del av driftsekonomin i anspråk. För att säkerställa att vi har utrymme i budgeten för avskrivningarna krävs att nämnderna arbetar aktivt med att kostnaderna för verksamheterna inte får öka mer än det som behovet av kommunal kärnverksamhet ger upphov till. Vidare behöver nämnderna fortsätta arbeta med att effektivisera verksamheterna så att inga av de medel som tilldelas används utan motsvarande nytta.

Det innebär även fortsättningsvis att nämnderna kontinuerligt behöver följa upp den egna verksamheten och säkerställa att arbetet drivs med tydlig ekonomistyrning och god kvalitet.

Alla nämnder är kompenserade för prisökningar. Det råder dock stor osäkerhet om prisutvecklingen. Det går att anta att marknaden kommer stabilisera sig men sannolikt på en högre nivå.

En stor del av vår budget går till de samarbeten vi har med andra kommuner i Sydnärke och länet. Att ha god framförhållning för det gemensamma arbetet med andra kommuner är nödvändigt för att vi ska kunna planera för de förändringar som varje verksamhet behöver anpassa sig till. Kommunstyrelsens budget för samarbeten har utökats utifrån en ökad volym av andelen elever som ligger till grund för finansieringen av Sydnärkes utbildningsförbund samt för kostnader kopplade till löne- och prisökningar.

Arbetet med strukturen för budgetplanering av samarbetena har förbättrats de senaste åren. Arbetet behöver fortsatt utvecklas så att vi kan planera och säkra en långsiktigt hållbar ekonomi för kommunen och de verksamheter vi samarbetar med andra kommuner om.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det samordnande ansvaret för att säkerställa goda förutsättningar för övriga nämnder att utföra sina välfärdsuppdrag. Det omfattar till exempel fastighetsfrågor. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för samhällsplanering, näringslivsfrågor inklusive turism, civilförsvaret, evenemang mm. Kommunstyrelsens budgetram har för 2023 minskats med knappt 3 miljoner kronor. Förklaring till ändring av ram enligt noter.

Kommunstyrelsen	<i>Budget 2022</i>	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budget enligt plan	-136 205	-136 725	-138 518	-140 890	-142 790
not 1 Samverkan Sydnärke		2 920	2 552	2 640	-1 835
Ram	-136 205	-133 805	-135 966	-138 250	-144 625

Not 1 Samverkan

En stor del, 66 %, av kommunstyrelsens budgetram är kopplad till de samarbeten vi har med andra kommuner. Tabellen nedan redovisar budget samt de förstärkningar som görs för respektive verksamhet. En generell uppräknings på 2 % av budgetramen är gjord för samarbetena, om inget annat anges.

Samverkan	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
<i>SUF (a)</i>	-67 021	-67 091	-68 433	-69 801	-71 198
<i>(alternativ SUF) (b)</i>	(-70 628)	(-71 041)	(-72 041)	(-73 481)	(-74 951)
<i>Nerikes brandkår (c)</i>	-6 456	-6 717	-6 851	-6 988	-7 128
<i>Lönenämnden</i>	-2 428	-2 477	-2 527	-2 577	-2 629
<i>Överförmyndarnämnden (d)</i>	-821	-950	-969	-988	-1 008
<i>Finsam</i>	-145	-149	-153	-157	-161
<i>Sydnärkes IT-nämnd</i>	-10 629	-10 767	-10 982	-11 202	-11 426
<i>* Elevdatorer BoU</i>	-480	-480	-480	-480	-480
<i>Sydnärkes miljönämnd</i>	-2 340	0	0	0	0
Summa anslag samarbeten	-90 320	-88 631	-90 395	-92 194	-94 029
<i>Anslag enligt tidigare plan</i>		-91 551	-92 947	-94 834	
<i>Justering anslag KS</i>		2 920	2 552	2 640	-1 835

(a) Summan för Sydnärkes utbildningsförbund är beräknad utifrån de utbildningar nuvarande åk 9 har sökt med justeringar gjorda utifrån prognostiserade behov av individuellt program samt för de utbildningar nuvarande åk 1 och 2 går. Samtliga kostnader för ungdomsgymnasiet och gymnasiesärskolan är baserade på 2022 års prislista för SUF, oavsett vilken skola eleven sökt till eller går på. Anslaget är sedan uppräknat med 5 % årligen. 5 % är den anslagsökning som SUF äskat från medlemskommunerna. I anslaget ingår medel för vuxenskola utifrån den andel elever som Askersunds kommun har haft 2021. Denna andel är därefter uppräknad med 2 % för 2022 samt 5 % för 2023 och vidare. Summan är preliminär då antagningen till gymnasiet ännu inte är klar. Anslaget förutsätter att arbetet med att införa en rättvis kostnadsfördelning hinner bli klart.

(b) Alternativ SUF är den kostnad som Askersunds kommun får betala om inte arbetet med att införa en rättvis kostnadsfördelningsmodell hinner bli klart. Anslaget är i detta fall uppräknat med 2 % från 2021. Det alternativa anslaget till SUF innebär att SUF inte kommer få den begärda utökningen av budgetram på 5 % som de angett behövs för att täcka behoven.

(c) Nerikes brandkår har i samtal med ekonomichefsnätverket begärt ytterligare kompensation utöver de 2 % som tidigare diskuterats i budgetberedningen. Begäran om ytterligare medel är kopplat till pensionskostnader och prisökningar.

(d) Överförmyndarnämnden har utöver uppräknig för löner och priser fått en utökning av anslag för ett ökat behov av verksamhet.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg, åtgärder kopplade till lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, samt individ- och familjeomsorg.

Socialnämndens budgetram för 2023 följer planen från föregående budget. Nämnden har fått prisuppräknings för alla verksamheter. Nämndens ram utökades i ändringsbudgeten för 2022 med medel för att anställa ytterligare 6 årsarbetare inom särskilt boende samt för den utökade kostnaden för det minskade nattidsmålet.

Socialnämnden	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budget enligt plan	-260 879	-261 599	-264 960	-265 331	-265 526
Ram	-260 879	-261 599	-264 960	-265 331	-265 526

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skola, särskola och fritidshem. Verksamheten är till största delen styrd av lagar och timplaner. Barn- och utbildningsnämnden är huvudman för skolan vilket innebär att man har en skyldighet att genomföra det som är reglerat enligt lag.

Barn- och utbildningsnämndens budgetram för 2023 utökas med 1 miljon kronor för planeringstid i förskolan. Nämnden har fått prisuppräknings för alla verksamheter. Förklaring till ändring av ram enligt noter.

Barn- och utbildningsnämnden	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budget enligt plan	-186 378	-184 961	-185 047	-185 137	-185 237
not 1 Planeringstid förskola		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ram	-186 378	-185 961	-186 047	-186 137	-186 237

Not 1 Planeringstid förskola

2023 års budget innehåller en satsning för att skapa utrymme för planeringstid inom förskolan, något som har varit en brist i vår kommun sedan lång tid tillbaka.

Kultur- och tekniknämnden

Kultur- och tekniknämnden ansvarar för flera verksamheter som kan delas upp i olika områden. Den tekniska verksamheten omfattar, park, gator, vägar, vatten och avlopp. Serviceverksamheten omfattar servicevaktmästare, kost och städ. Kultur och fritid omfattar kultur, bibliotek, ungas fritid, och musikskola.

Kultur- och tekniknämndens budgetram för 2023 följer planen från föregående budget. Nämnden har fått prisuppräknings för alla verksamheter.

Kultur- och tekniknämnden	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Budget enligt plan	-76 887	-76 659	-77 039	-77 429	-77 479
Ram	-76 887	-76 659	-77 039	-77 429	-77 479

Sydnärkes miljö- och byggnämnd

Sydnärkes miljö- och byggnämnd är den nya nämnd som bildas i och med sammanslagningen av Sydnärkes miljönämnd och Sydnärkes byggnämnd från och med 1 januari 2023. Nämnden är gemensam för Askersunds kommun, Laxå kommun och Lekebergs kommun. Nämnden har sitt säte i Askersunds kommun. Nämnden ansvarar för beslut och handläggning av ärenden kopplat till plan- och bygglagen och miljöbalken. Nämndens förvaltning, arbetar strategiskt åt respektive kommun med detaljplaneläggning, exploateringsfrågor, lantmäteriåfrågor och tillsyn, kartor mm. Förvaltningen arbetar således åt tre kommunstyrelser och två nämnder. Delar av den budget som finansierar det strategiska arbetet åt kommunstyrelsen ligger under Sydnärkes miljö- och byggnämnd.

Sydnärkes miljö- och byggnämnds budgetram för 2023 innehåller en enligt tidigare plan, utökning av ramen kopplat till bygglov.

	Sydnärkes bygg- och miljönämnd	<i>Budget 2022</i>	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
	Budget enligt plan SBN	-3 620	-4 321			
<i>not 1</i>	<i>varav utökning ram SBN</i>		-627			
<i>not 2</i>	Anslag KS SMN		-2 320			
<i>not 3</i>	Uppräkning SMN		-46			
<i>not 4</i>	Uppräkning ram 2 %			-134	-136	-139
	Ram	-3 620	-6 687	-6 821	-6 958	-7 097

Not 1 Utökning ram

Budget enligt plan innehåller en tvåårig ramökning i syfte att bättre anpassa nämndens verksamhet efter behov.

Not 2 Anslag KS SMN

Det anslag som 2022 ligger under kommunstyrelsen flyttas till Sydnärkes miljö- och byggnämnd.

Not 3 Uppräkning SMN

Tidigare ram för Sydnärkes miljönämnd räknas upp med 2 % i samråd med övriga kommuner i samarbetet.

Not 4 Uppräkning ram 2 %

Nämndens totala ram räknas upp med 2 % under resterande del av planperioden.

Investeringsbudget

Beslut om investeringsbudgeten i kommunfullmäktige sker på ramnivå för investeringsområden enligt tabell nedan. Det betyder att kommunfullmäktige fastställer volymen av investeringarna per investeringsområde¹. Respektive nämnd är ansvarig för beslut om projektbeslut inom respektive ansvarsområde. Ansvarig nämnd står angiven för respektive investeringsområde i texten under tabellen.

De största investeringsbehoven inom kommunen ligger inom verksamhetslokaler för förskola och skola. Arbete pågår att ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan för våra fastigheter som ska omfatta alla de behov av investeringar som finns inom de kommunala verksamheterna.

För reinvesteringar, utvecklingsprojekt och övriga investeringar ska det tas fram planer som kontinuerligt uppdateras, som hanteras av respektive ansvarig nämnd. Planerna behövs som underlag för ett strukturerat arbete med investeringsbudgeten. Inför varje projektbeslut ska det finnas väl underbyggda beslutsunderlag.

Investeringar skattekollektivet

Investeringsvolymen för skattekollektivet uppgår för 2023 till drygt 181 miljoner kronor.

Investeringsbudget	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Strategiska investeringar lokaler	95 035	153 467	123 500	0	0	1 500	75 000
<i>Förskola och skola</i>	92 545	150 824	123 500	0	0	0	0
<i>Vård och omsorg</i>	0	0	0	0	0	1 500	75 000
<i>Övriga lokaler</i>	2 490	2 643	0	0	0	0	0
Reinvesteringar lokaler	27 486	10 000	9 000	8 000	6 000	7 000	6 000
Utvecklingsprojekt	7 245	39 404	29 700	7 600	4 200	4 500	5 000
<i>Fritids- och idrottsanläggningar</i>		20 500	25 000	0	0	0	0
<i>Gata, mark och park</i>	3 172	2 000	1 550	4 500	1 200	1 500	2 000
<i>Exploatering bostäder</i>	96	15 904	150	100	0		
<i>Fastighetsförvärv</i>	3 977	1 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Övriga investeringar	34	1 888	1 040	100	100	100	100
Reinvesteringar nämnder	8 480	30 112	18 100	14 800	13 200	10 500	10 500
<i>KS</i>	837	2 140	1 400	200	2 800	200	200
<i>BOU</i>	1 025	8 800	2 700	3 100	500	500	500
<i>SOC</i>	751	1 950	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200
<i>KoT</i>	5 867	17 222	11 800	9 300	7 700	7 600	7 600
Summa skattekollektivet	138 280	234 871	181 340	30 500	23 500	23 600	96 600

¹ Ex. Förskola och skola samt vård och omsorg är olika investeringsområden.

Strategiska investeringar lokaler (KS)

Förskola och skola

Under planeringsperioden kommer det behöva genomföras flertalet större investeringar. I den här posten ryms större projekt medan underhållsskuld hanteras i plan för reinvesteringar.

- Närlundaskolan

Närlundaskolan kommer byggas ut i etapper under de kommande åren. Byggstart för etapp 1 som avser nybyggnation av skollokaler för åk 4–6 gjordes 2021. Etapp 2 innebär renovering samt ombyggnation av de gamla delarna av skolan. I projektet ingår markarbeten. Projektet ska vara färdigställt under 2023.

- Hammar, skola och förskola

Hammars skola ska efter att åk 4–6 flyttats till Närlundaskolan ht -22, byggas om så att lokalerna även omfattar förskolan i Hammar vilken idag inryms i Lunnagården. Projektet påbörjades 2022 med planering och projektering. Renovering och ombyggnation genomförs 2022–2023.

- Förskolor Askersund och Åsbro

Barn- och utbildningsnämndens utredning om förskolelokaler ligger till grund för genomförande av byggnationer av förskolor i Askersund och Åsbro. Investeringarna syftar till att kunna gå ur tillfälliga lokaler samt att skapa utrymme för ett ökande barnantal på längre sikt. Investeringar beräknas genomföras 2022–2023.

Vård och omsorg.

- Vård- och omsorgsboende

Idag finns en viss vakansgrad på Smedsgården. De kommande åren ser den äldre befolkningen ut att öka kraftigt i antal i kommunen. En utredning har genomförts som visar att det är sannolikt att vi kommer behöva fler platser på särskilt boende 2029. Investeringen planeras till 2027–2028.

Övriga lokaler

Inga investeringar i övriga lokaler är planerade under planperioden. Tidigare beslutade projekt pågår.

Reinvesteringar lokaler (KS)

- Investeringar enligt underhållsplan

Arbete pågår med att ta fram en underhållsplan. Endast reinvesteringar som är nödvändiga för en funktionell verksamhet kan utföras. Prioriteringar av investeringar görs av kommunstyrelsen.

Utvecklingsprojekt

Fritids- och idrottsanläggningar

- Ytterligare idrottshall vid Närlunda (KS)

Det finns ett stort behov av en ytterligare idrottshall i Askersunds kommun för att tillgodose behovet av idrott inomhus. Investeringen genomförs 2022–2023. Projektet samplaneras med Närlundaskolan för att minimera störningar och öka synergieffekter.

Gata, mark och park (KoT)

Investeringsområdet utgörs av en pott som fördelas på strategiska eller nya projekt som är utvecklande för vår kommun. Preliminärt beräknas följande projekt genomföras under 2023.

- Utveckling av Stöökagatan till gågata/gångfartsgata mellan Stora Bergsgatan och Lilla Bergsgatan.

- Ny gata mellan Drottning Kristinas väg och Sjöängsgatan i förlängningen Stöökagatan/Bragegatan. Projektet samordnas med exploatering av Skolan 2.
- Gång- och cykelväg längs Drottning Kristinas väg. Projektet samordnas med exploatering av Skolan 2.
- Förlängning Norrgatan.

Exploatering bostäder (KoT)

Posten påverkar inte resultatet utan finansieras av försäljning av mark eller tomter. I budget och plan finns medel för genomförande av förstudier för kommande projekt.

Fastighetsförvärv (KS)

- Post för inköp av fastigheter av strategisk vikt.

Övriga investeringar

- IT-teknik äldreomsorg (SOC). Investeringssposten är årlig och kan användas för tekniska innovationer inom vården i syfte att öka välmående och minska behov av t ex lugnande mediciner. Initiativ till investeringar ska kunna tas av respektive arbetsplats eller enhet.
- Inventarier Sydnärkes miljö- och byggnämnd.

Reinvestering nämnder

Plan ska finnas hos respektive nämnd som redogör samt planerar för reinvesteringar på nämnds nivå.

KS

- Inventarier Rådhuset
- Ny teknik Rådhuset
- Inventarier scenkonst
- Inventarier arbetsmarknadsenheten

BOU

- Inventarier till förskolor och skolor

SOC

- Inventarier, fordon, system

KoT

- Asfalt Gator, vägar, GC-vägar, broar, belysning
- Anläggningar, bad- och lekplatser. Anslaget ligger som en pott årligen till kultur- och tekniknämnden för beslut om vilka projekt som ska genomföras inom området kultur/fritid.
- TF fordon skattekollektivet
- Inventarier serviceavdelningen
- Musikinstrument
- Köksutrustning
- Städutrustning

Investeringar VA-kollektivet (KoT)

Ledningsnätet är i stort behov av reinvesteringar. Framtagna planer finns för reinvesteringar. Utbyggnad av VA-nätet beslutas av kommunfullmäktige.

VA-kollektivet	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
VA-utbyggnad	2 421	19 000	100	300	11 000	5 000	5 000
Reinvesteringar VA-kollektivet	11 425	24 200	27 740	29 210	27 350	25 540	24 500
Summa VA-kollektivet	13 846	43 200	27 840	29 510	38 350	30 540	29 500

VA-utbyggnad

- Nya distributionsnät och anslutningar
- Omvandlingsområden överföringsledningar
- Drifteffektiviseringar överföringsledningar

Reinvesteringar

- Förnyelse ledningsnät
- Vatten- och avloppsreningsverk
- Fordon

Sammanställning samtliga investeringar

För 2022 uppgår samtliga investeringar för Askersunds kommun till knappt 223 miljoner kronor.

Investeringar sammanställning	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Summa samtliga projekt	152 126	282 071	195 180	60 010	61 850	54 140	126 100

Resultatbudget

Resultatbudgeteten visar det finansiella resultatet och förklarar hur det uppkommit. Den beskriver hur kommunen finansierat verksamheten under året (intäkter) och vilken resursförbrukning prestationerna fört med sig (kostnader).

Genom att minska de totala intäkterna med de totala kostnaderna framkommer årets resultat vilket också blir förändringen av det egna kapitalet.

Resultatbudget	<i>Bokslut</i>	<i>Budget</i>	Budget	Flerårsplan		
	2021	2022		2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	163 230	115 199	114 699	114 699	114 699	114 199
Verksamhetens kostnader	-832 399	-801 596	-825 579	-838 709	-856 582	-877 779
Avskrivningar (exkl VA)	-32 096	-36 000	-40 000	-46 000	-47 000	-47 000
Verksamhetens nettokostnader	-701 265	-722 397	-754 277	-770 010	-788 883	-810 580
Skatteintäkter	560 990	579 999	607 477	629 903	652 405	676 348
Generella statsbidrag och utjämning	153 302	161 615	159 482	163 486	164 144	165 233
Finansiella intäkter	6 659	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Finansiella kostnader	4 178	-8 750	-8 800	-11 500	-13 000	-14 500
Årets resultat	23 864	14 467	11 279	15 879	18 666	20 501

Budgeterad balansräkning

Den budgeterade balansräkningen beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och skulder. Balansbudgeten visar hur kapitalet använts (tillgångar) och hur de har skaffats fram (skulder och eget kapital). Kommunen kan i huvudsak skaffa kapital på två olika sätt, dels genom att låna pengar utifrån, dels genom att finansiera med egna medel som erhålls genom att verksamheterna har lämnat ”överskott” (eget kapital).

Budgeterad balansräkning	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
TILLGÅNGAR				
<i>Anläggningstillgångar</i>	1 458 852	1 463 862	1 469 612	1 467 552
<i>Omsättningstillgångar</i>	87 100	94 500	96 500	99 000
SUMMA	1 545 952	1 558 362	1 566 112	1 566 552
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
<i>Eget kapital</i>	450 025	465 904	484 570	505 071
<i>Därav årets resultat</i>	11 279	15 879	18 666	20 501
<i>Därav resultatutjämningsreserv</i>	12 495	12 495	12 495	12 495
<i>Avsättningar</i>	71 816	74 218	76 302	78 741
<i>Långfristiga skulder</i>	865 637	851 637	835 637	815 637
<i>Kortfristiga skulder</i>	158 474	166 603	169 603	167 103
SUMMA	1 545 952	1 558 362	1 566 112	1 566 552
ANSVARSFÖRBINDELSER				
<i>Pensionsåtaganden</i>	192 000	185 000	178 000	171 000
<i>Borgensåtaganden</i>	730 000	740 000	740 000	740 000
<i>Övriga åtaganden</i>	2 000	2 000	2 000	2 000

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar på betalningsströmmarna och ska hjälpa kommunen att planera finansieringen av både driftverksamhet och investeringsverksamhet.

Kassaflödesanalys	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
Den löpande verksamheten				
<i>Årets resultat</i>	11 279	15 879	18 666	20 501
<i>Av- och nedskrivningar</i>	48 700	54 900	56 000	56 200
<i>Förändringar i avsättningar</i>	2 500	2 402	2 084	2 439
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	62 479	73 181	74 666	76 701
<i>Ökning/minskning periodiserade anslutningsavgifter</i>	2 000	2 000	2 000	2 000
<i>Ökning/minskning kortfristiga fordringar</i>	-10 000	-1 400	-2 000	-2 500
<i>Ökning/minskning kortfristiga skulder</i>	2 000	2 129	3 000	-2 500
Kassaflöde från den löpande verksamheten	56 479	75 910	77 666	73 701
Investeringsverksamhet				
<i>Investering i tillgångar</i>	-209 180	-60 010	-61 850	-54 140
<i>Försäljning av tillgångar</i>	8 000	3 000	3 000	3 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-201 180	-57 010	-58 850	-51 140
Finansieringsverksamhet				
<i>Nyupptagna lån</i>	130 000	0	0	0
<i>Amortering av skuld</i>	0	-14 000	-16 000	-20 000
<i>förändring av långfristiga fordringar</i>	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	130 000	-14 000	-16 000	-20 000
<i>Periodens kassaflöde</i>	-14 701	4 900	2 816	2 561
<i>Likvida medel vid årets början</i>	10 500	-4 201	699	3 515
<i>Likvida medel vid årets slut</i>	-4 201	699	3 515	6 076

Askersunds
KOMMUN